

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De septem artibus liberalibus - Cod. Aug. perg. 171

Cassiodorus, Flavius Magnus Aurelius

[S.I.], [1. Drittel des 9. Jh.]

De astronomia

[urn:nbn:de:bsz:31-38304](#)

Plana esigura esunt q; longitu dne et latitudi ne continent.

Nume rabilis magnitudo est qua enumeris arithmeticae diuidi potest

Magnitudines rationales quoniam measurare possum us in rationales
les uero factu m sure quantitas cognita non habet

& in ratio
na less sunt
rationales

Figures solides sunt q; longitu dne et latitudine et alia uide ne continet

His partibus acq; divisionib; totius geometriae disciplina tractat
et numero sius illa formatur q; siue in res trib; siue in caelos ib; est
ut in expositione concludit, cuius discipline apud grecos euclei des apol
lonius archimedes nec non etulus scriptores probabiles ex uerit
ex quib; euclidem. Ita romano lingue idem magnificus boetus
dedit quis diligenter curare legatur hoc p; dictis divisionibus
aptu est ma nifesta intellegentia ex latu et cognoscatur, astano
misup est quia sic ista acmo deratum est quimus sensus quoq; nos
tro siue teres dicunt magna claritate p; fundit quale enim ad caelo
sanima subire uari q; illa machinum supra inducibilis atque dif
cuere et inspec uiuement sublimitate ex aliquapartie recoll
gere quodammodo magni in dimis archana uela uerunt, ammunt ip
se uquida dicunt p; ferri transferre tuam ditate colle collectu et aduer
sus rurū formatur biussu circantione contuleret delibrus sene ea
consecutanea a filioso phis disputatione formavit canticulus de for
mam undi q; muobis id est linquimus p; legendum

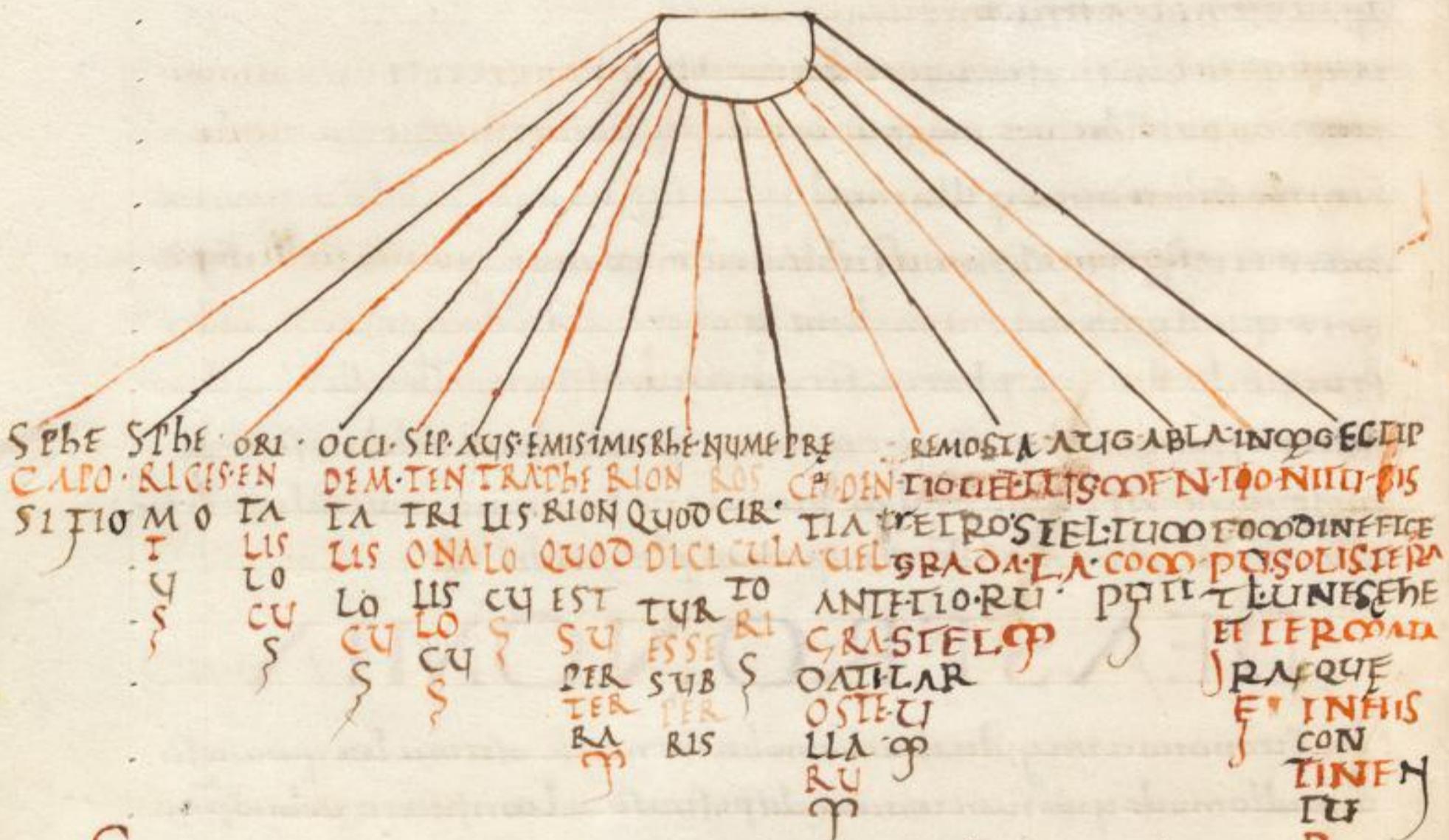
DE ASTRONOMIA

Astronomia itaq; dicitur unde obis sermo est astronū lex quae est
aut ullo modo quā suō creatore disp̄istis est uel conscribere uel nominū
si forte quando aliquo miraculo facit diuinis uis arbitrio cum
uenerit sciat ibi nauem trib; bouis soli uingebaonu et faret legitur

imperus se et of tensa magis stellā q̄ mun do salutare aduentu
nuntia retin passione quoq; dñi xp̄i trib; bus solēne broſū ſeffec
tus eft effimilia; ideo enī et miracula dicunt qm̄ cōrārū
confuetudines amiranda contingunt ferunt em̄ ſicut dicunt
astronomi q̄ caelo fixaſ ſouent uero plane uer deſi erraticeſ
q̄ cur ſuſ ſuſ ceratam definitioneſ ſi auſt.

Astronomia ē itaq; sicut iā dicitur est disciplina q̄ cursus cę
les auſ siderū et figuraſ cęplatur oīs et abitudiñes ſtella
rū arcaſe et aratrá indagabilitate ne p̄currat.

DIVISIO ASTRONOMIA

Spherae positione est p quā cognoscit̄ positio spherae qualit̄ sit
Spherae motus est p que sphaera ferit̄ monuitur

Orientalis locus est tun de aliquae stelle omnium

Occidentalis locus est ubi nobis occidunt tali que stelle
epient rationalis locus est ubi sol puenit in forationibus diebus

Sudralis locus est ubi sol puenit in forationibus noctibus

Hemispherione est quod est super terram pars caelique totum nobis uidet.

Hemispherion sub terra est marum quod uidet non potest quia diu sub terra fuerit

Numerus circularum stellarum est per que cognoscidicat per quantum tempus una
quaes cella circulum suum implere potest sive per longitatem dimensionis sive plani-
tudinem

Praecedentia uel ante gradatio stellarum est quam graeci per dismonuo
cant dum stellam motum suum consuetum cogere uide et aliquid per cetera su
et uide in empracta et.

Remotio uel retro grada uo stella rum est quam greci per popodismon
aut a napo dismo uocant in quo stella dum motu suum agat simul

et retrosum moueri uideatur

Sexta stellarum est quod greci trigmo uocant quia dum stella septem moueat
at tam in ali quibus locis stare uidetur nam etiam in libro que de astrologia
scripsit stellam cum memorat adstante dicta.

Augm̄ tu cum pati e quo tuis astronomi secundū astronomicas regulas
compatūcō pati addere uident.

Platio compatū est in qua astronomi secundū astronomi cas regulas
com- putantes compatūcō pati iudicant auferendū

Mag modo solis lunae et ree quando ostendunt quas sol foris est

traforas linea e per aliquā quantitatē.

Edipsis solis est quo tuis in lunari et simi ipsa luna nobis appareat per ipsam
nobis sol obscuratur.

Ecclipsis lune est quo tuis in bratre luna incurrit de astronomia auero

disciplina trutraq; in qua diuersorum qui dem sunt scripta uolumina
int̄ quos tam̄ phōneus apud grecos p̄cipiuit. h̄ abet̄ quidē ac re duos
cōdices dedit̄ quovim̄ unū minore alterū maiori uocauit̄ astrano
numis etiam et canonē quib; oursas astrorum inueniant̄ in terram exqui
b; ut mīhi in dē dimicatio si uans nos se hōc uari spatiu comprehendere
lunę cursu p̄ in qua satio nepas chalif̄ olis̄ egl̄is̄ in n̄chm̄ pl̄ces aliquā
confusione t̄ bēn̄ q̄aūtatione sicut aduer terenon uidet̄ absur dū,
sunt em ut dic tu est̄ dimicatu quas if̄ cōp̄te linea euboueme inoccidentē
di recte in quib; et mōes hominū dis pa res ecq; da animalia p̄ecialiter
diuersanās aut̄ q̄ uocātūasunt alio cōf̄ quib; dā famo sis. quonū primū
est̄ metobis se an dum sohinc̄ t̄ān̄ ḡat̄ coras id est̄ afri ca. quartū rodūs
quintus elef̄ pon̄t̄ sex uis mesōtu. septimū bōes thēnus homologia quāq;
q̄ solis dantūe monst̄rūt̄ dis t̄āt̄is quib; dā regulis p̄ singulos tractus
dimicatu ueracit̄ aptata cōsistunt q̄d uilīt̄ priorū et mōxime phō
lomei cōstat diligē. miaper quātūm̄ est̄ alia quo que de uilib; non
despicienda cōmo dīcas si op̄or t̄āt̄uāt̄em nauigationis suēpus asan
uiū si aef̄. ut si am̄culam̄ si antāni sus pectas imbr̄es inde discamus de
ditēnī dīs uīt̄ auiq; creat̄b; esue ali quām̄ ur̄t̄ūt̄ uīt̄ām̄ in noxiāe
depp̄na quāli tāt̄enos cat̄it̄, caet̄erā uero q̄ se ad cognitionē s̄iderū
conuīgūt̄a des tādīo uīt̄ā confauit̄ et fidei m̄t̄ sine dubitatione
contrāt̄asunt st̄āt̄orāt̄ debentur ut nec̄ scripta esse uideant̄ unde
doct̄issimus quo que pat̄ basilius in libro sexto quos appella ut exme
ron causis me diligent̄ q̄ tractauit̄ ab animis hominū huīs modi
cura sc̄oncūt̄sima discep̄tione de trūc̄ans que p̄ma fōntē in occidē
uīt̄ō diximus, legi h̄ince et p̄at̄ augustinus in secundō libro de doctrina
xp̄i uia meminat̄ dīens̄ quia fa miliaris ep̄met̄os̄ si simo erro r̄fūta
fata aīn̄. t̄ān̄ in dēmodū dīs honestus q̄ cum tenētur sūbis